

Đào tạo nguồn nhân lực ở trường đại học định hướng ứng dụng và các vấn đề tuyển sinh, tổ chức đào tạo đặt ra cho Trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Nguyễn Xuân Hải, Bùi Duy Đô, Đinh Thị Thanh Hiền,
Nguyễn Thị Hương Thơm, Nguyễn Năng Hưng

Trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Received: 26/11/2023; Accepted: 2/12/2023; Published: 8/12/2023

Abstract: Human resource training at universities is carried out in each stage: 1) Enrollment stage; 2) Training organization phase; 3) The end of training/graduation of learners/students. The application-oriented model is applied by a number of universities and has advantages in making students ready to enter specific careers immediately after graduation.

The content of the article focuses on providing some basic concepts of the problem and focusing on reflecting the current situation of the problem, thereby providing recommendations for enrollment and human resource training organization of the University. Hanoi Capital University - a university that trains according to an application-oriented model in order to expand the enrollment scale and improve the training quality of the school.

Keywords: Training, application orientation, human resources, universities, enrollment

1. Đặt vấn đề

Trường đại học định hướng ứng dụng (ĐHĐHUĐ) với đặc trưng là các chương trình đào tạo (CTĐT) được cấu trúc và tổ chức thực hiện theo hướng giảm thời gian học lý thuyết, tăng thời gian thực hành, trải nghiệm đúng chuyên ngành học, nâng cao năng lực thực hành NN, sinh viên (SV) sẵn sàng tham gia vào các ngành nghề cụ thể ngay sau khi tốt nghiệp. Đây chính là thực hiện mục tiêu ĐT “theo nhu cầu xã hội”.

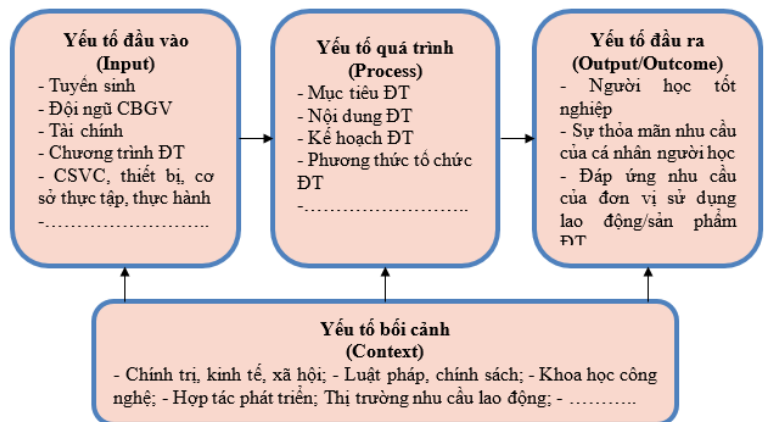
Có nhiều công trình nghiên cứu về NNL và ĐT NNL của các tác giả trong và ngoài nước. Bài viết chỉ tập trung đưa ra một số các khái niệm cơ bản của vấn đề và tập trung phản ánh thực trạng của vấn đề, từ đó đưa ra các khuyến nghị cho tuyển sinh, tổ chức ĐT NNL của Trường ĐH Thủ đô Hà Nội – một trường ĐH ĐT theo mô hình ĐHUĐ nhằm ngày càng mở rộng quy mô tuyển sinh và nâng cao CLĐT của Nhà trường.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Các vấn đề cơ bản của tuyển sinh, tổ chức ĐT NNL đối với trường ĐHUĐ

Khi đề cập đến NNL, có 03 nội dung chính cần quan tâm: 1) Số lượng nhân lực; 2) Cơ cấu nhân lực; 3) Chất lượng nhân lực. ĐT NNL cần đáp ứng được

các điều kiện bảo đảm chất lượng cho việc thực hiện ba nội dung chính này và thể hiện ở từng giai đoạn: 1) Giai đoạn tuyển sinh; 2) Giai đoạn tổ chức ĐT; 3) Giai đoạn kết thúc ĐT/ tốt nghiệp của HSSV.

Sơ đồ 2.1. Mô hình CIPO trong quản lý ĐT

Có những mô hình khác nhau về quản lý ĐT, chẳng hạn như mô hình CIPO (Context/Yếu tố bối cảnh – Input/Yếu tố đầu vào – Process/Yếu tố quá trình – Output/Output/Outcome/Yếu tố đầu ra) được UNESCO đưa ra vào năm 2000 dưới đây được chúng tôi sử dụng cho phạm vi nghiên cứu của bài viết đối với trường ĐHUĐ:

2.2. Thực trạng tuyển sinh, tổ chức ĐT NNL đặt ra cho Trường ĐH Thủ đô Hà Nội

2.2.1. Giới thiệu chung về Trường ĐHTĐ Thủ đô Hà Nội

Trường ĐHTĐ Hà Nội là trường ĐH công lập duy nhất trực thuộc UBND TP Hà Nội, là cơ sở GDĐT đại học trong hệ thống GDQD, tổ chức ĐT NNL đa ngành, đa lĩnh vực trình độ cao đẳng, ĐH và trên ĐH; tổ chức các hoạt động GD NN theo nhu cầu xã hội và theo quy định của pháp luật. Từ năm 1959 đến trước tháng 12/2014, Trường có tên gọi là Trường CĐSP Hà Nội và từ 31/12/2014 đến nay, Trường có tên gọi là Trường ĐHTĐ Thủ đô Hà Nội (ĐHTĐ Hà Nội).

Từ khi là một trường ĐH, mục tiêu ĐT của Nhà trường được xác định và thực hiện theo ĐHNNUĐ, được thể hiện ở các giá trị đặc trưng về phẩm chất NN và năng lực NN. SV tốt nghiệp của Trường ĐHTĐ Hà Nội sẽ trở thành những người có hiểu biết sâu sắc về lịch sử, văn hóa của Thủ đô Hà Nội, có khả năng thực hành NN, tư duy độc lập, có năng lực học tập suốt đời nhằm đáp ứng sự phát triển NN của bản thân.

Mục tiêu ĐT chung của Nhà trường được thể hiện cụ thể ở chuẩn đầu ra của tất cả CTĐT các ngành cụ thể mà hiện tại Nhà trường đang tổ chức ĐT, đồng thời với vị trí việc làm tương ứng và khả năng học tập nâng cao trình độ sau khi ra trường với mỗi CTĐT.

Trong thời gian tới, Nhà trường tiếp tục nhấn mạnh thực hiện “Hà Nội hóa” và “Quốc tế hóa” các lĩnh vực hoạt động chủ chốt, đặc biệt là lĩnh vực ĐT nhằm tạo nên nét đặc trưng của Nhà trường, đồng thời, đáp ứng nhu cầu hội nhập khu vực và quốc tế.

2.3.1. Thực trạng tuyển sinh của Trường ĐHTĐ Thủ đô Hà Nội

a) Đề án tuyển sinh (DDAATSS): xây dựng sát thực tế, hợp lý và khả thi, dự báo được những biến động trong kỳ tuyển sinh của năm, các phương thức tuyển sinh đa dạng, linh hoạt.

Ngoài chỉ tuyển sinh các ngành ĐT giáo viên do Bộ GD&ĐT giao, việc xác định chỉ tiêu tuyển sinh các ngành ngoài SP đã được thực hiện một cách khoa học, vừa đảm bảo quy định chung, vừa đáp ứng được nhu cầu tuyển sinh của nhà trường..

b) Phương thức tuyển sinh: Nhà trường đã sử dụng các phương thức tuyển sinh chủ yếu trong 03 năm (từ 2021 đến 2023) như: 1) Xét tuyển thẳng và ưu tiên xét tuyển theo quy định của Bộ GD và ĐT; 2) Xét tuyển dựa vào Chứng chỉ chứng nhận năng lực ngoại ngữ quốc tế bậc 3 hoặc tương đương trở lên (tính đến thời điểm nộp hồ sơ còn thời gian sử dụng theo quy định); 3) Xét tuyển dựa vào kết quả thi tốt nghiệp THPT; 4) Xét tuyển dựa vào kết quả học tập

học kỳ 1 lớp 12 bậc THPT. Riêng năm 2023, nhà trường thực hiện xét tuyển đối với phương thức 4 dựa vào kết quả học tập của lớp 12 bậc THPT (cả hai học kỳ của năm học). Riêng năm 2022, Nhà trường đã sử dụng thêm một phương thức nữa, đó là phương thức xét tuyển dựa vào kết quả đánh giá năng lực do Trường ĐHTĐ GD, ĐHQG Hà Nội tổ chức.

c) Kết quả tuyển sinh cụ thể: Theo báo cáo tổng kết CTTS của Nhà trường gửi Bộ GD&ĐT, tổng số nguyện vọng đăng ký vào Trường ĐHTĐ Hà Nội hai năm như sau. So với chỉ tiêu tuyển sinh ĐT GV do Bộ GD&ĐT giao và các ngành tuyển sinh ngoài SP, Nhà trường luôn có số lượng thí sinh dự tuyển, trúng tuyển và nhập học khá ổn định và ở mức độ xét tuyển bảo đảm các điều kiện chất lượng tuyển sinh trong 03 năm tuyển sinh gần nhất vừa qua. Đây được coi là thành công của Nhà trường trong ĐT giai đoạn hiện nay.

2.3.2. Thực trạng ĐT NNL của Trường ĐHTĐ Thủ đô Hà Nội

a) Quy mô ĐT

Bảng 2.1. Quy mô ĐT trình độ đại học (đại học, cao đẳng) hệ chính quy

TT	Trình độ ĐT	Năm		
		2020 (T12/2020)	2021 (12/2021)	2022 (12/2022)
1	Đại học chính quy	3,367	6,227	6,582
2	Cao đẳng chính quy	1,034	446	112
	Tổng số	4,401	6,673	6,694

(Nguồn: Báo cáo số liệu thống kê sinh SV tháng 12 các năm 2020, 2021 và 2022 của Trường ĐHTĐ Hà Nội)

b) Các chương trình ĐT

Năm 2016, Nhà trường được phép tổ chức ĐT 07 CTĐT trình độ ĐH các ngành (GDMN; GD Tiểu học; GD Công dân; QLGD; Ngôn ngữ Anh; Việt Nam học; Ngôn ngữ Trung Quốc). Tiếp tục duy trì ĐT 08 ngành trình độ CĐSP.

Năm 2017, Nhà trường tiếp tục ĐT thêm 12 ngành ĐT trình độ ĐH tổng số là 22.

Năm 2018: Nhà trường được tiếp tục ĐT thêm 01 ngành ĐT trình độ ĐH (Quản lí công), tổng số chương trình được đào tạo là 23.

Năm 2022: Nhà trường được phép tiếp tục ĐT thêm 01 ngành ĐT trình độ đại học (Giáo dục Thể chất), tổng số chương trình được ĐT là 24.

Năm 2023: Nhà trường đã tiếp tục mở và tuyển sinh 05 mã ngành là: 1) Tâm lí học; 2) Tài chính- Ngân hàng; 3) Bảo hộ lao động; 4) Văn học; 5) Văn hóa học). Tổng số chương trình được ĐT là 29.

c) Phát triển các CTĐT: là nhiệm vụ được thực

hiện thường xuyên hàng năm và định kỳ 02 năm/1 lần theo quy định nhằm đáp ứng nhu cầu và chất lượng>NNL ngày càng cao..

d) Đánh giá CTĐT: Nhà trường đã thiết lập và hoàn thiện hệ thống đảm bảo chất lượng bên trong. Công tác khảo thí, kiểm định chất lượng giáo dục được thực hiện theo định kỳ, thường xuyên theo đúng quy định. Một số CTĐT đã được kiểm định.

đ) Đội ngũ cán bộ, giảng viên: Đến thời điểm hiện tại, Trường ĐHTĐ Hà Nội có 07 PGS, 71 tiến sỹ. Đội ngũ này đủ năng lực đảm nhiệm các ngành ĐT hiện có và tiếp tục cân đối để mở những ngành mới vào những năm tiếp theo.

e) Kết quả SV tốt nghiệp và có việc làm sau tốt nghiệp: Theo kết quả khảo sát việc làm của SV viên tốt nghiệp hàng năm, tỉ lệ SV có việc làm trong vòng một năm từ khi ra trường của các ngành ĐT tại Trường ĐHTĐ Thủ đô Hà Nội đạt trung bình 98,4%, trong đó có nhiều ngành ĐT đạt mức cao 100%.

2.3.3. Các khuyến nghị đối với tuyển sinh và tổ chức ĐT>NNL của Trường ĐHTĐ Thủ đô Hà Nội

a) Công tác tuyển sinh:- Đảm bảo duy trì quy mô ĐT theo số lượng tuyển sinh hằng năm, cân đối quy mô ĐT giữa các ngành trên cơ sở ưu tiên cho việc tăng quy mô ĐT của một số ngành thế mạnh của Trường như sư phạm, du lịch, quản lý kinh tế, logistics.

- Tổ chức tuyển sinh ĐT ngành 2 hằng năm trên cơ sở cân đối về năng lực ĐT và các điều kiện đảm bảo chất lượng khác; tiếp tục tổ chức ĐT song ngữ đối với các ngành đã triển khai và mở rộng đối với một số ngành khác; tổ chức ĐT song ngành.

- Thực hiện mục tiêu tuyển sinh thông qua hoạt động truyền thông

b) Tổ chức ĐT

- Phát triển CTĐT theo định hướng ĐT GV cốt lõi, cần phát triển các ngành trong lĩnh vực ĐT giáo viên, nhất là ĐT giáo viên bậc THCS như SP tiếng Anh, SP Tin học, GD thể chất, SP KHTN, SP Lịch sử - Địa lý.

- Đẩy mạnh phát triển CTĐT các ngành thuộc lĩnh vực Khoa học Xã hội và Nhân văn, Ngôn ngữ, Văn hóa – Du lịch như Tiếng Việt và Văn hóa Việt Nam, TLH, Trung Quốc học, Quan hệ công chúng, Quản lý văn hóa, Quản trị nhà hàng và dịch vụ ăn uống.

- Từng bước phát triển các ngành trong lĩnh vực quản lý đô thị và tài chính như Tài chính - Ngân hàng, Quản lý đô thị và công trình, Thương mại điện tử.

- Tập trung nghiên cứu phát triển các ngành trong lĩnh vực CNTT, CN sinh học và môi trường như

Khoa học máy tính, Bảo hộ lao động, CN thực phẩm.

c) Thực hiện mục tiêu nâng cao chất lượng ĐT>NNL

- Xây dựng môi trường học thuật trong Trường và ở từng đơn vị ĐT thông qua tăng cường các hội thảo khoa học các cấp để chia sẻ và công bố các kết quả NCKH; hoạt động sinh hoạt chuyên môn.

- Rà soát thực trạng trình độ chuyên môn được ĐT của ĐNGV và sử dụng chuyên môn được ĐT của GV.

- Tổ chức rà soát, điều chỉnh hằng năm và theo định kỳ 02 năm/lần CTĐT tất cả các ngành, đồng thời thực hiện các khuyến nghị của các đợt kiểm định về cải tiến CTĐT.

- Xây dựng và tổ chức đào tạo các mã ngành mới bám sát nhu cầu của thị trường lao động, năng lực đáp ứng của ĐNGV và các điều kiện đảm bảo CLĐT của Trường.

- Đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức đào tạo, thực hiện đánh giá kết quả học tập của sinh viên theo hướng PTNL.

- Khuyến khích sinh viên đủ điều kiện học vượt để tốt nghiệp sớm.

3. Kết luận

Với đặc trưng riêng của trường ĐHTĐHUĐ, ĐT>NNL ở loại hình trường này luôn luôn đặt ra các vấn đề tuyển sinh, tổ chức ĐT cho nhà trường. Trên cơ sở kết quả nghiên cứu, bài viết đưa ra một số khuyến nghị đối với tuyển sinh và tổ chức ĐT>NNL, đồng thời một số nội dung về thực hiện mục tiêu nâng cao CLĐT>NNL của Trường ĐHTĐ Thủ đô Hà Nội.

Tài liệu tham khảo

1. Nguyen Xuan Hai, Phan Trung Kien, Bui Duy Do (2023), Quality Assurance for Application-Oriented Postgraduate training Programs In University of Vietnam, *International Conference Proceedings*, Hanoi Metropolitan University, Social Publishing House, ISBN: 978-604-364-687-0, pp.181-198.

2. Trường ĐHTĐ Hà Nội (2022), *Báo cáo số 1177/BC-ĐHTĐHN ngày 31/12/2020 về việc tổng kết công tác tuyển sinh trình độ đại học, cao đẳng hệ chính quy năm 2020*, Hà Nội.

3. Trường ĐHTĐ Hà Nội (2022), *Báo cáo số 01/BC-ĐHTĐHN ngày 04/01/2022 về việc tổng kết công tác tuyển sinh hệ đại học chính quy năm 2021 và phương hướng tuyển sinh năm 2022*, Hà Nội.

4. Trường ĐHTĐ Hà Nội (2022), *Báo cáo số 1550/BC-ĐHTĐHN ngày 20/12/2022 về việc tổng kết công tác tuyển sinh năm 2022 và phương hướng tuyển sinh năm 2023*, Hà Nội.